

OD PIERWSZEGO USŁYSZENIA - *Bożena Szara* (wyemitowane 30 grudnia - [posłuchaj](#))

CZAS

Płynie albo biegnie, wlecze się albo ucieka. Wszyscy go liczą, ale on nie liczy się z nikim. Można mieć czas na wszystko, albo zupełnie nie mieć czasu. Można powiedzieć coś w złą godzinę albo doczekać szczęśliwej chwili - jakby czas był władcą absolutnym rozdającym jednym nagany, a innym pochwały.

Tak właśnie rozpoczął się mój komentarz sprzed roku. Mówiłam w nim czym jest czas i jak go definiować. Wówczas nie wyczerpałam tematu, bo... nie było na to czasu. W przededniu Nowego Roku postanowiłam wrócić do tematu, bo czasem warto zastanowić się nad czymś, co ma ogromny wpływ na nasze życie, a co, wg. naukowców, tak naprawdę nie istnieje. Jakże piękny paradoks, prawda?

Oto co znalazłam na temat czasu na stronie internetowej Fundacji NAUTILUS - organizacji badającej zjawiska niewyjaśnione. "Czas nie istnieje w formie takiej, jaką wydaje się nam, że odczuwamy na co dzień. Zapomnijmy na chwilę o zegarach, podziale na dzień i noc, lub na dni, miesiące i lata. Wszystko to jest jedynie umowną formą opisu upływu czasu wymyśloną przez człowieka i w żaden sposób nie definiuje tego, czym jest czas. Tak naprawdę bowiem czas nie istnieje jako żaden fizyczny obiekt. Czas jest jedynie opisem pewnych zmian i jest ściśle powiązany z ruchem - jeśli nie ma ruchu, nie ma też upływu czasu. Gdyby wszystkie cząstki we Wszechświecie nagle się zatrzymały - czas przestałby mieć rację bytu".

Zatem czym jest czas i jaki ma na nas wpływ? Jaka jest definicja czasu?

Niestety w tym przypadku możemy śmiało powiedzieć, że nie ma jednej definicji przyjętej przez ogół. Ludzie po prostu nie potrafią konkretnie i dosłownie określić czym jest czas. Jedni uważają, że czas to niematerialne continuum, które następuje według schematu: przeszłość - teraźniejszość - przyszłość, a wydarzenia, które miały miejsce są nieodwracalne, a wręcz także nieuniknione. Nie oznacza to jednak, że nie możemy odtwarzać lub pozyskiwać informacji dotyczących przeszłych zdarzeń które miały już miejsce. Podobnie jest z przyszłością, chociaż już w tym przypadku dokładne określenie co wydarzy się w przyszłości niestety nie jest możliwe i tylko nieliczne wydarzenia są przewidywane w bardzo okrojonej wersji.

Nie istnieje żaden naukowy sposób, który potrafiłby skutecznie pomóc nam, ludziom, przewidywać przyszłość dowolnie wybranego odcinka czasowego. Nawet ludzie, którzy

otrzymali dar przewidywania przyszłości nie są często w stanie określić co dokładnie i gdzie dokładnie jakieś wydarzenie będzie miało miejsce.

Gdyby każdy z nas zastanowił się w głębi siebie czym jest czas, to duża część z nas zwyczajnie nie potrafiłaby jednym prostym i konkretnym zdaniem określić zjawiska jakim jest upływanie czasu, czy sam czas. Nie potrafimy zdefiniować czasu, a jednocześnie znamy tysiące sentencji i mądrości życiowych, gdzie bohaterem jest czas. Te najbardziej popularne i znane to: Czas jest najlepszym lekarzem. Czas leczy rany. Czas to dobry nauczyciel. Czas to pieniądz.

Wszyscy wiemy intuicyjnie czym jest czas. Czujemy jego upływ, marnotrawimy go niemłosiernie, dzięki urządzeniom pomiarowym wiemy, że upływa jednostajnie, ale nasza świadomość odczuwa go subiektywnie. Miłe chwile płyną szybciej, a przykre wolniej. Ta sama godzina spędzona z kochaną osobą i w gabinecie dentystycznym to jednak dwie różne godziny.

Czas generalnie dzieli się na trzy części o czym już wspomniałam: przeszłość, terażniejszość i przyszłość. Jednak terażniejszość jako taka nie istnieje. Jest tylko pewnym stanem umownym. Wszystko staje się natychmiast przeszłością, która przechodzi w stan znany i pamiętany przez naszą świadomość, reszta to przyszłość, która jest nieznaną. Nie przeszkadza nam to planować, realizować swoje cele i większości przypadków dość trafnie tę przyszłość przewidujemy, mimo, że nie wiemy co zdarzy się za 30 sekund. Czas jest poza nami i przed nami, przy nas go nie ma.

A gdyby tak cofnąć czas?

Możliwość podróżowania w czasie to marzenie chyba każdego człowieka.

Gdyby to było możliwe naprawilibyśmy swoje błędy, podjęlibyśmy inne życiowe decyzje, być może wybralibyśmy innego partnera.

Każdy choć raz w życiu zastanawiał się "co by było, gdyby dane zdarzenie potoczyło się inaczej, gdybym podjął wtedy jakąś inną decyzję". Każdy z nas z pewnością chciałby coś zmienić, naprawić, lub po prostu sprawdzić "co by było, gdyby było". Możliwość ingerencji w przeszłość wydaje się być niebywale kusząca, ale czy byłibyśmy wtedy bardziej szczęśliwi?

U progu Nowego Roku warto uświadomić sobie prosty fakt, że każdego dnia mijamy tysiące wspaniałych ludzi. Każdy ma swoją historię, swoje życie, wspomnienia, emocje. Każdy ma w sobie coś wyjątkowego. Czy potrafimy to dostrzec?

Jeżeli to zobaczymy to uświadomimy sobie, że w każdej sekundzie możemy zmienić swoje życie podejmując decyzję i cofanie czasu nie będzie nam do niczego potrzebne. Może wystarczy odezwać się do kogoś kogo mijamy? Może warto wejść do sklepu do którego do tej pory nie wchodziliśmy? Tak samo jak spotykamy kogoś i zmieniamy bieg całego swojego życia.

Z powstałych myśli, wypowiedzianych słów, podjętych decyzji, powstaje coś zupełnie nowego i rozwija się, żyje, wywołuje emocje. Cały czas mamy moc tworzenia swojej rzeczywistości. Nie wierzymy w to, bo nie zauważamy dotychczasowych decyzji i skutków. Robiąc ten krok z

sukcesem pierwszy raz, zaczynamy widzieć, że to działa, a z każdym kolejnym łatwiej jest nam to zrozumieć, a pewnego dnia staje się to naszą codziennością.

Czas to jedna z największych wartości naszego życia, a jednocześnie wartość trwoniona w zastraszający sposób. Jakbyśmy nie zdawali sobie sprawy, że utracony czas nigdy już nie powróci. Każda przemijająca sekunda jest odpisywana z przyznanego nam konta. Zwykle nad czasem zaczynamy zastanawiać się poważnie w chwili, gdy słyszemy diagnozę od lekarza, że oto zostaje nam miesiąc, dwa lub zaledwie rok życia. Wtedy doceniamy czas i liczymy go świadomie i z dokładnością do każdej sekundy.

Na progu Nowego Roku życzę refleksji nad czasem, tym którzy czasu nie mają - pięknego, wartościowego i świadomego czasu, wszystkim życzę czasu na rozmowy i na milczenie, życzę czasu na miłość, na czułość, na dotyk, życzę bliskości piękna bycia razem. Życzę przeżywania czasu świadomie.